

Pròleg

La MISCEL·LÀNIA CERVERINA arriba aquest any a la seva VI edició. Això és molt important en una publicació de recull de treballs referents a la nostra ciutat i entorn comarcal, que un grup d'estudiosos en aquests darrers sis anys ha anat aportant per a un ampli i important coneixement de temes, alguns cops oblidats o desconeguts, però sempre de summa importància per la cura i el rigor amb què han estat escrits, resultat d'una seriosa investigació.

En arribar ja a aquesta etapa de la collecció, creiem poder afirmar que MISCEL·LÀNIA CERVERINA entra en la seva primera majoria d'edat, puix endegar un any un treball com la publicació que teniu a les mans pot ser fàcil, o, fins i tot, engrescador. Però la seriositat en la continuïtat de l'obra ens dóna la seguretat que Cervera pot comptar, en l'avenir, amb una font de coneixements del major interès, posats a l'abast de tots els ciutadans.

Fem públic, doncs, el nostre reconeixement als col·laboradors d'aquesta Collecció, esperant i desitjant, poder fruit molts anys de treballs que posin al nostre abast

pàgines de la petita història, que, al llarg del temps, ha anat forjant el país.

* * *

La circumstància de celebrar-se aquest any 1987-88 el centenari del naixement de l'il·lustre cerverí Agustí Duran i Sanpere, ens obliga a dedicar aquest volum a la seva memòria.

Fou Duran i Sanpere historiador, arxiver, investigador, arqueòleg. Fou, sobretot, mestre per a molts joves, per a generacions d'investigadors. Sabé posar entusiasme, calor, il·lusió en els seus treballs, i féu que aquells que estaven al seu costat prompte fossin deixebles sobresortints.

El seu pas per l'Arxiu Municipal de Cervera, primer, i, sobretot, el fer-se càrrec de l'Arxiu Municipal de Barcelona el portà a organitzar l'Oficina d'Investigacions i Publicacions Municipals i l'Arxiu Històric de Barcelona, institucions que posteriorment aplegà amb el nom d'Institut d'Història de Barcelona.

A aquest home que fou per als cerverins l'amic i el mestre, que fou el que ensenyà i estimulà molts dels col·laboradors de MISCEL·LÀNIA CERVERINA, dediquem aquestes pàgines de treball investigador.

Fou Agustí Duran i Sanpere l'home senyor i cordial a l'hora de les bones tertúlies, al cafè, a la seva llar o en ple carrer; l'historiador que acompanyava nombrosos grups —en moltes ocasions d'estudiosos— en un continuat pelegrinatge per Cervera, on les pedres no tenien secrets per a ell.

La seva paraula, el seu gest, la seva manera de ser, el feien professor en el més ampli sentit que pugui tenir el mestratge, i deixà forta petjada en l'estudi dels segles passats, principalment l'època romana i l'Edat Mitjana.

El recordo a la plaça del Rei i rodalies, a Barcelona, on dirigia les excavacions que posaven al descobert l'es-

itectura urbana de la ciutat romana, donant tota classe d'explicacions sobre el sentit de cada tros de pedra, de ceràmica, de pany de muralla, o de restes d'edificacions que anaven apareixent.

Era com un infant gran il·lusionat amb la seva tasca, delerós de salvar amb el seu treball d'investigador, d'historiador i d'arqueòleg, fragments del passat, pàgines vives d'història, per a transmetre, després, els seus coneixements a la gent, als especialistes o als profans en la matèria, sempre de manera entenedora. Entusiasmava amb el seu treball, la seva bonhomia, el seu diplomàtic tracte, la seva docta paraula, la seva elegant figura de senyor.

Publicà al llarg de la seva vida grans monografies i nombrosíssims articles periodístics, i col·laborà en gran nombre de revistes, nacionals o estrangeres; destaca la seva obra en tres volums *Barcelona i la seva història*. A nosaltres, els cerverins, va deixar-nos el *Llibre de Cervera*, obra de consulta obligada dins la gamma dels temes en ell tractats, model de treball investigador.

A aquest home —cerverí il·lustre— iniciador del nostre Arxiu Històric, dels nostres museus, salvador de bona part del nostre tresor cultural, dediquem aquest recull de treballs, perquè va ser ell qui ens va ensenyar com havien de fer-se, la necessitat de donar a la llum la investigació i el coneixement de les coses. MISCEL·LÀNIA CERVERINA pot considerar-se fruit d'aquells anhels investigadors del senyor Duran i Sanpere.

Sigui aquest exemplar, doncs, una aportació més als molts homenatges, als molts actes, a les moltes veus que han exaltat en aquest Centenari la seva figura senyera. És un deure que complim amb tot entusiasme. És una obligació que tenim contreta. Desitjaria que el record, que la memòria, d'aquest il·lustre compatriota, seguis guiant els nostres joves investigadors, sobretot, els cerverins.

Joan SALAT I TARRATS
Paer en Cap de Cervera